

Hållbara förpackningar

Förpackningars roll för en mer hållbar och effektiv varudistribution inom detaljhandeln

Företag som är involverade i e-handelsdistribution står inför utmaningar på grund av den ökande volymen paketleveranser till konsumenter. Detaljhandeln pressas dessutom av hållbarhetsmål, till exempel relaterat till genererade transporter och användandet av förpackningar, samt av kunders krav på snabba och "gratis" leveranser inom e-handel. Detta sammantaget har lett till att förpackningars roll i detaljhandeln, och särskilt inom e-handel, fått ökad uppmärksamhet.

Frustrerade detaljhandlare, logistikleverantörer och konsumenter reagerar på överpackade paket och överflödigt luft i paket. Den ökande e-handeln har också lett till att fler och fler detaljhandlare börjar använda så kallade omnikanaler för att nå konsumenterna via många alternativa distributionskanaler. Detta skapar i sin tur utmaningar för den sedan länge väletablerade strukturen för distribution till fysiska butiker.

Detta projekt syftar till att utforska förpackningars roll för en mer effektiv och hållbar varudistribution inom detaljhandeln i Sverige, samt till att undersöka hur mer hållbara förpackningslösningar utvecklas i affärsnätverk. För att uppnå syftet fokuserar studien på följande forskningsfrågor:

- Vilka tekniska och organisatoriska beroenden kan identifieras utifrån e-handelsförpackningars inbäddning i ett nätverk av andra resurser?

- Vilka möjligheter och hinder utgör dessa beroenden för skapandet av effektiv och hållbar varudistribution?
- Vad krävs av nätverkets aktörer för att kunna göra förändringar avseende förpackningar som bidrar till en mer effektiv och hållbar varudistribution förutsatt ovan nämnda beroenden?

En fallstudie genomfördes under åren 2020–2022 och omfattade totalt 44 intervjuer med 49 personer. Utöver detta genomfördes åtta studiebesök.

Projektet belyser utmaningar kring att göra enskilda resurser mer hållbara i olika delar av ett affärsnätverk. Resultaten betonar vikten av att identifiera hur resurser är beroende av varandra och därmed inbäddade i olika resurskonstellationer som i sin tur kan sägas utgöra mer eller mindre isolerade delar av nätverket, så kallade nätverkskontexter. ►

Vad gäller e-handelsförpackningar identifierades tre sådana nätverkskontexter som centrala att ta i beaktande vid utvecklingen av hållbara förpackningslösningar: produktutvecklingskontexten, packkontexten, och sorteringskontexten. Implikationerna för företag som är involverade i dessa nätverkskontexter är att interaktion krävs både inom och mellan dessa delar av nätverket för att mer hållbara förpackningslösningar ska kunna utvecklas.

Studiens huvudresultat och rekommendationer kan sammanfattas i följande punkter:

- Hur produkter och produktförpackningar utformas i produktutvecklingskontexten och de förhållanden som styr sortering av paket i sorteringskontexten påverkar hur mer hållbara förpackningslösningar kan utvecklas. Studien visar att dessa kontexter har stor potential att bidra till mer hållbara förpackningslösningar inom detaljhandeln, men att dessa ofta anses låsta och svåra att ändra på grund av de anpassningar som gjorts under lång tid.
- Packkontexten, den del av nätverket där paketering av e-handelsordrar är i fokus, är den del av nätverket dit aktörer har riktat mest uppmärksamhet för att möta utmaningar kring hållbara förpackningslösningar men det är kanske inte här störst förändringspotential finns.
- De olika affärslogiker som är förknippade med identifierade nätverkskontexter påverkar aktörers olika prioriteringar när det gäller e-handelsförpackningar och synen på hållbarhet. Därför krävs interaktion mellan olika aktörer inom och mellan nätverkskontexter för att underlätta förståelsen för vad som krävs för att få till stånd utveckling av mer hållbara förpackningslösningar.
- Det är avgörande för företag att identifiera resurser i olika delar av nätverket och att förstå deras inflytande på e-handelsförpackningar, samt att utvärdera företagsinterna anpassningar av resurser och deras påverkan på andra resurser i affärsnätverket.
- Ett företag bör också identifiera vilka andra aktörer som behöver involveras i ett visst förändringsinitiativ. Detta för att det behövs "matchning" av resurser över företagsgränser för att uppnå hållbara förpackningslösningar, och detta måste i sin tur ske genom interaktion mellan olika aktörer inom affärsnätverket. ■

Projektname: Förpackningars roll för en mer hållbar och effektiv varudistribution inom detaljhandeln i Sverige.

Projektledare: Kajsa Hulthén.

Övriga projektdeltagare: Sofia Leffler Moberg, Johan Nyström, Cecilia Öhman, Jonas Norberg och Sandra Brüel Grönberg.

Beviljat anslag: 1 926 000 kronor.

Projekttid: november 2020 – april 2023.

Handelsrådet | 103 29 Stockholm
Besöksadress: Regeringsgatan 60
Telefon växel 010-471 85 80
www.handelsradet.se